

AMENDEMENT

Raadsvergadering van: 12 oktober 2021

Behorende bij agendapunt:

Onderwerp: Bestemmingsplan Buitengebied 2012 – Partiële herziening 2021, kernwaarden UNESCO werelderfgoed Droogmakerij De Beemster

Gelezen het voorstel van het college d.d. 31 augustus 2021,

Gelet op artikel 147b van de Gemeentewet en artikel 27 van het Reglement van orde gemeenteraad Beemster 2018,

Overwegende, dat:

- Droogmakerij De Beemster haar historisch bestaansrecht onder andere te danken heeft aan de behoefte aan agrarisch land, zoals ook aangegeven door UNESCO ¹;
- Functioneel agrarische productie hierdoor de basis is voor Droogmakerij de Beemster;
- Volgens een rapport van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap waarin de kernkwaliteiten (Outstanding Universal Values) van Droogmakerij De Beemster schematisch worden geordend, de 1^e Kernkwaliteit het Cultuurhistorisch strak geometrisch *agrarisch* landschap is ²
- De overige kernkwaliteiten (zoals architectonisch geheel met vierkante patroon, grote openheid, watermanagementsysteem, stolpboerderijen) hun oorsprong vinden in het dienend zijn aan dit functioneel agrarisch landschap;
- Functioneel agrarische productie een tijdloze basis-kernwaarde is dat alle nationaliteiten, culturen en politieke situaties overstijgt;
- De unieke functionele agrarische oorsprong en indeling dan ook de reden is dat deze overige, dienende, kernkwaliteiten na 400 jaar nog steeds grotendeels intact zijn en de tand des tijds hebben doorstaan;
- Dit de vooruitziende blik van de oorspronkelijke architecten van Droogmakerij De Beemster aantoont en benadrukt, en dat dit tevens de drie basiscriteria van Unesco bekrachtigd ³
- De gemeenteraad van Beemster ziet dat dit tijdloze ontwerp deze basis-kernwaarde nogmaals 400 jaar en langer tot dienst kan zijn;
- De gemeenteraad de geschiedenis van Beemster niet per heden stop wil zetten maar wil laten continueren voor toekomstige generaties om juist deze tijdloosheid van het ontwerp aan te tonen.

Constaterende dat:

- De kernwaarden zoals vastgesteld door Unesco en zoals verwoord in deze partiële herziening samenvallen met de waarden van agrarisch ondernemerschap in Droogmakerij De Beemster;

- Het dan ook in de lijn ligt om bij een (partiële) herziening van het bestemmingsplan actief te zoeken naar het evenwicht tussen deze kernwaarden en de nu benodigde functionaliteit;
- Dit vereist dat er nu een oplegnotitie aan de inleiding/toelichting bij deze partiële herziening wordt toegevoegd die dit evenwicht helpt bevorderen.

Stellen wij de gemeenteraad van Beemster voor om de voorgestelde Partiële herziening 2021 van het bestemmingsplan Buitengebied 2012 als volgt te wijzigen:

In de toelichting

In de toelichting bij Opzet van dit plan, dit onderdeel te beginnen met de volgende zinnen:

De functioneel agrarische productie vormt gedurende meer dan 400 jaar de basis voor het historisch bestaansrecht van de Beemster Polder. Dit uit zich in het kenmerkende, strakke, agrarische geometrie landschap, welk vierkante patroon vanaf 1999, samen met de grote openheid, het watermanagementsysteem en de stolpboerderijen (alle ontstaan uit het dienend zijn aan deze basis) tot erkenning heeft geleid met een UNESCO Werelderfgoed status. De tijdloosheid van het unieke ontwerp van de Beemster Polder moet zich ook de komende eeuwen kunnen bewijzen. Daarvoor zijn hedendaagse en toekomstige (vormen van) functioneel agrarische productie nodig. Deze gedachte vormt dan ook de basis bij het toepassen van dit bestemmingsplan bij toekomstige ontwikkelingen en draagt daarmee bij aan het vitaal houden van de polder en het behoud van de kernwaarden.

In de regels

In Hoofdstuk 1 Inleidende regels, artikel 1 Begrippen, punt 1.2 bestemmingplan de zin “de geometrisch bepaalde planobjecten met bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;”

te wijzigen in:

“de geometrisch bepaalde planobjecten voor functionele agrarische productie met bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;”

Fractie

BPP

1 “It was created by the draining of Lake Beemster in 1612, in order to develop new agricultural land...” <https://whc.unesco.org/en/list/899/>

2 <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-867984.pdf> pag. 66

65

4.5 DROOGMAKERIJ DE BEEMSTER (1999)

De Beemster Polder dateert uit het begin van de 17e eeuw. De polder heeft zijn goed gevormde landschap van akkers, wegen, landbouw dijken en roedertreften – aangelegd volgens de principes van de klassieke en Renaissance planning – behouden. De Beemster laat het goed zien hoe Nederlanders grote delen van het land hebben drooggelegd. Deze droogmakerij is nog steeds een voorbeeld van de manier waarop men kan meer landbouwgrond creëren. Om het meer werd een slootgracht van 42 kilometer gegraven en daaromheen goot men een irrigatiesysteem. Met 63 windmolens werd het meer vervolgens weggepompt. Op 30 mei 1612 was de polder droog. (Bron: www.unesco.nl)

4.5.1 Kernkwaliteiten OUV

De kernkwaliteiten van het Werelderfgoed Droogmakerij de Beemster zijn als volgt gedefinieerd:

Kernkwaliteit 1: Cultuurhistorisch sterk geometrisch agrarisch landschap • De droogmaking• Een ringdijk• Een breed agrarisch landschap• Openheid van het landschap• Functionele agrarische gebouwen• Bewaarden van vee, granen en fruitteelt en bloemteelt• Cultuurlandschap• Goed georganiseerd landbouwgebied	Kernkwaliteit 2: Ingenieurs watersamenstelsysteem met Kopergravenstelsel • Ringdijk en ringvaart• De relatie tussen muren en water• Watermolens, behouwen• Windmolens, stormmolens en elektrische gemalen• Waterhuishouding
Kernkwaliteit 3: Monumentale historische bebouwing • Bebouwing langs de wegen• Bechermde ruime huizen• Houten structuur van de dorpen• Buitenplaatsen• Landbouw	Kernkwaliteit 4: Kopergraven als onderfager voor de landschapsontwikkeling • Functionele en artistieke project• Principes van ontleding uit de klassieke en Renaissance periodes• Vlaktes• Relatie van wegen en waterwegen• Hooggelegen wegen met bomen lanen• Geometrie van de polder• Meesterwerk van creatieve planning• Droogmaking• Duidbare geografische eenheid• Grachten• Kopergravenkaart

NB: tot de kernkwaliteit “Monumentale historische bebouwing” hoort ook cultuurhistorisch waardevolle bebouwing zonder beschermde status!

67

3 “**Criterion (i):** The Beemster Polder is a masterpiece of creative planning, in which the ideals of antiquity and the Renaissance were applied to the design of a reclaimed landscape. **Criterion (ii):** The innovative and intellectually imaginative landscape of the Beemster Polder had a profound and lasting impact on reclamation projects in Europe and beyond. **Criterion (iv):** The creation of the Beemster Polder marks a major step forward in the interrelationship between humankind and water at a crucial period of social and economic expansion” <https://whc.unesco.org/en/list/899/>